

Kozma Péter fényművészeti installációja
A Vajdahunyad váron
Utazás a dataszférába
2007. szeptember 28 – október 1

Építészeti örökségünk meghatározó eleme a most százéves városligeti Vajdahunyadvár. Az épületcsoport az Országos Ipartestület határozott stíluselemeket előíró pályázatának és a korszak jellemző irányzatának megfelelően eklektikus, historikus szemlélet jegyében épült. Az akkori korszakhoz hozzátartozott az, hogy a történelmi emlékezet határozta meg az építészeti stílusjegyeket. Bár az emlékezet önmagában az ókor óta foglalkoztatja a tudósokat és a művészeket, az emlékezet társadalmi vonatkozásait ekkoriban kezdték el tudatosan számbavenni, a kollektív emlékezet fogalmát Hugo von Hofmannstahl 1902-ben vezette be a köztudatba. Az évforduló alkalmával a kollektív emlékezetet megidéző művészeti eseményre kerül sor.

Kozma Péter fényinstallációja új megvilágításba, de ugyanakkor százéves kultúr-, társadalomtörténeti távlatba helyezi a Vajdahunyadvárt, a millenniumi történelmi épületegyüttest, Zuglót, tágabb értelemben véve Budapestet és Magyarországot is. Mai szemmel vizsgálja és értelmezi az épület építészeti, társadalom- és kultúrtörténeti jelentőségét: feltárja az egykori millenniumi kiállítás társadalomtörténeti összefüggéseit, összetett audiovizuális kompozíció-sorozatban elemzi az épület és a környezet viszonyát, az épület és a benne lévő intézmények történetét.

Kozma Péter kortárs vizuális művészetének középpontjában a fény és a tér interakciója, és emberi érzékelésre gyakorolt együttes hatása áll. Munkái az aktuális művészet és a modern vetítő- és fénytechnika egyedülálló, innovatív kombinációi.

Ezúttal a városligeti Vajdahunyadvárnak a főbejárat homlokzata és a Műjégpálya felőli oldala kap rendkívüli fénypompát. Tizenkét 3000 m²-es óriáskép váltja majd egymást félpercenként. A vetítés - ahogy Kozma Péter köztéri munkái rendszerint -, ezúttal is Ludwig Pani projekciós technológiáján alapul. A vetítés a legtágabb, legösszetettebb művészeti környezetet, a városi közeget konstruálja újra. Nemcsak az építészettörténetet, de város funkcionalitását és a városkép hétköznapi esztétikai és kulturális valóságát is számba veszi. A város az urbanizáció globális elterjedtével mára gyakorlatilag minden kulturális jelenséget magába foglaló társadalmi interfész, a lakosság adott történelmi helyzetének legkifejezőbb kerete. Ez a városi térbe helyezett művészet nem csak a reprezentáció szabad, a megszokottól eltérő ritmusú területeit határolja körül, de egyúttal egy sajátos társadalmi és kommunikációs közeget is létrehoz: magát az együttlétet is tematizálva a városi vetítés a szokásosnál jóval nagyobb számú nézőközönségből közösséget alakít, amikor egyidejűleg együttes, közös értelmezésre is sor kerül. Mennyiben tudjuk meghatározni környezetünket?

Az elmúlt évtizedek alapvető jelensége, hogy a fogyasztói szemlélet térnyerésével a közélet visszavonul a közterekről, a reklámaparnak adva át a helyet. A Vajdahunyadvár önmagában is reklámcélú emlékmű, ha nem is azért, mert a fogyasztásra összpontosít, hanem mert a kultúra működési rendszerének demonstrációs eszköze. Lehetséges-e művészi eszközökkel közbelépni,

alakítani a köztér funkcióit? Be lehet-e kapcsolni egy százéves épületet a mai kulturális értelmezési hálók körébe? Ezeket a kérdéseket firtatja Kozma Péter négynapos audiovizuális installációja.

Az esemény leginkább kísérleti művészetként, Gesamtkunstwerk-ként írható le: a vetítést hanginstalláció is kíséri. A Kós Károly sétány felé hangkollázsokat hallhat a közönség, az Olof Palme sétányon a szövegkollázs alá valós időben zenét keverő DJ-k munkája hallatszik majd.

A fényinstalláció 30 másodperces képváltásokkal hatperces loopként ismétlődik, a hanganyagok pedig félórás szerkesztett egységek szerint ismétlődnek.

Kozma Péter Berkes Dórával együttműködve 1996-ban kezdte el a Raypainting néven ismert fényfestészeti projektet, melynek különböző állomásai Budapesten a Városháza téren, az Erzsébet-hídon és a Millenárison volt látható.

A művész alkotásait az utóbbi időben Essenben, Varsóban, Duisburgban és Zürichben is megcsodálhatta a közönség, a budapestiek számára most a Vajdahunyadvárnál adódik újabb alkalom az épített környezethez való mentális viszonyuk átgondolására.

A kiállítás fővédnöke: dr. Weinek Leonárd Budapest-Zugló polgármestere.

Védnöke: Kinisch Andrea közművelődési és kulturális tanácsnok.

További információ: www.peterkozma.com

Elektronikus tájékoztató (peterkozma.com/vajdahunyad/info/einfo.html)